

PM 2007:137 RII (Dnr 314-1105/2007)

Skattebefria stöd till cykling, gång och kollektivtrafik

Skrivelse av Ann-Margarethe Livh (v)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Mikael Söderlund anför följande.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh (v) har den 21 mars 2007 lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen med följande rubrik: "Skattebefria stöd till cykling, gång och kollektivtrafik". Livh hävdar i skrivelsen att för att bygga ett hållbart samhälle krävs det många typer av åtgärder, bland annat minskad användning av bilen till förmån för cykling, gång och kollektivtrafik. Hon menar också att det faktum att stöd till cykling, gång och kollektivtrafik är skattepliktiga utgör det en gammalmodig lagstiftning som inte anpassats till ett hållbart och modernt samhälle.

Livh anser att kommunstyrelsen bör skriva till regeringen och begära en lagändring för skattebefrielse för cykling, gång och kollektivtrafik i enlighet med vad som anförts i skrivelsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafik- och renhållningsnämnden samt stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm.

Stadsledningskontoret anser inte att kommunstyrelsen bör uppvakta regeringen om att begära en lagändring för skattebefrielse för cykling, gång och kollektivtrafik. Staden bör istället fortsätta arbetet med att skapa bättre förutsättningar för stockholmarna att använda alternativ till bilen.

Trafik- och renhållningsnämnden anser inte att det faller inom dess kompetensområde att avgöra hur de enskilda delarna i skattelagstiftningen, i detta fall skattefria förmåner i förhållande till avdrag för inkomstens förvärvande, bättre ska kunna harmoniera med varandra. Nämnden vill i sammanhanget emellertid påpeka att kollektivtrafiken i Stockholms län i dag finansieras till hälften med skattemedel, till hälften med biljettintäkter, vilket ju innebär en skattesubventionering av verksamheten "vid källan."

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det är viktigt med motionsfrämjande åtgärder i det vardagliga livet. Arbetsgivare har olika sätt att hantera motionsfrämjande åtgärder som att tillhandahålla tjänstecyklar, tillåta friskvård under arbetstid samt rabatterade träningskort och gratis träningspass utanför arbetstiden. Nämnden kan dock inte bedöma i vilken omfattning en lagändring för skattebefrielse för cykling, gång och kollektivtrafik minskar bilåkandet.

Östermalms stadsdelsnämnd anser att alla åtgärder som görs för att minska påfrestningarna på vår miljö är positiva. Nämnden kan inte bedöma om skattebefrielse på cykling, gång och kollektivtrafik är en åtgärd som leder till ett hållbarare samhälle.

Mina synpunkter

I grunden är den ambition som Ann-Margarethe Livh för fram i sin skrivelse tilltalande. Såväl sänkta skatter som ett större nyttjande av gång-, cykel- och kollektivtrafik är något positivt för Stockholm. För oss som delar denna syn är det givetvis glädjande att stockholmarnas skatt sänkts under året samt att stockholmarna är bäst i Sverige på att använda sig av kollektivtrafik, på att cykla och på att gå.

Mer än varannan stockholmare åker kollektivt till och från arbete och skola, något som kan jämföras med 10-15 procent i många medelstora städer. Den genomsnittlige Stockholmare gjorde 350 kollektivresor under 2006 medan innevånarna i Västra Götaland, vars invånare åker näst mest kollektivt, gjorde 133 resor under året. Totalt ökade kollektivtrafikresandet i Sverige med fem procent mellan 2005 och 2006 och Stockholmarna stod för hela 65 procent av den ökningen. Även andelen Stockholmare som väljer cykeln har ökat de senaste åren. Mellan 1991-2004 visar mätningar att cyklisternas andel av den totala trafiken som passerar innerstadssnittet ökade från fyra till åtta procent.

Det faktum att vi redan är så framgångsrika betyder dock inte att vi därmed kan slå oss till ro. Vår strävan måste vara att ge stockholmarna ännu bättre förutsättningar att välja miljövänliga transportmedel. För Stockholms stads del handlar det arbetet bland annat om att i samarbete med andra aktörer driva på och medverka till en utbyggnad av tunnel- och tvärbanan, underhålla och komplettera våra cykelbanor- och cykelvägar samt verka för att busstrafiken ges goda förutsättningar. Stora ansträngningar görs idag också för att öka framkomligheten för gående och cyklister och för att förbättra kollektivtrafikskapaciteten.

På något längre sikt kan mycket även göras med hjälp av en klok planering av Stockholms framtida utbyggnad. Vår grundläggande stadsbyggnadsprincip som syftar till att bygga staden inåt är en del i det arbetet. Utvecklingen mot den täta och blandade staden med en stadsmässig bebyggelse är också en utveckling mot en mer hållbar stad. Genom att fler invånare får tillgång till offentlig och kommersiell service inom gång- eller cykelavstånd minskar behovet av transporter och gemensamma resurser kan användas mer effektivt.

Det finns således mycket vi kan göra – och gör – för att underlätta för de stockholmare som vill resa miljövänligt. Däremot är det tveksamt om mindre justeringar av skattesystemet skulle ha den positiva effekt som Ann-Margarethe Livh hoppas på.

Frågan kompliceras även av att kollektivtrafiken redan idag till hälften betalas av skattekollektivet, något som gör att det inte med enkelhet går att hävda att det föreligger några starka rättviseskäl för en än större subventionering av kollektiv-, cykel- och gångtrafiken. Hur subventionerandet av gångtrafiken skulle kunna ske är vidare inte helt enkelt att sluta sig till.

Det bör i sammanhanget nämnas att samtidigt som Stockholms speciella förutsättningar gör det särskilt lämpligt och attraktivt att resa kollektivt finns det ingen självklar motsättning mellan bilen och gång-, cykel- eller kollektivtrafiken. Olika tider i livet, olika dagar i veckan och olika stunder på dagen har vi olika behov av transporter. Vi är inte bilister eller fotgängare, kollektivtrafiksresenärer eller cyklister. De flesta stockholmare är alla de här sakerna. Och möjligheten att anpassa sig efter olika behov och olika faser i livet gör det möjligt att få mer tid över till annat. Därför bör även bilisterna ges goda förutsättningar och en bra framkomlighet.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 23 augusti 2007

MIKAEL SÖDERLUND

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Skrivelse av Ann-Margarethe Livh (v)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* och *Roger Mogert* (båda s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. bifalla skrivelsen
2. kommunstyrelsen ska agera gentemot regeringen för att arbetsgivares stöd till cykling, gång och kollektivtrafik skattebefrias, enligt motionens förslag
3. därutöver anföra

En av de viktigaste faktorerna för att Stockholm ska kunna bidra till att Sverige når målet om att sänka utsläppen av växthusgaser med trettio procent till 2020 är att den onödiga biltrafiken minskas. För att detta ska kunna uppnås krävs en rad olika åtgärder.

En betydelsefull åtgärd skulle vara att vi människor ändrar våra resvanor så att de som idag åker bil väljer andra transportmedel till och från jobbet. Genom att stöd till cykling, gång och kollektivtrafik skattebefrias skulle man underlätta detta. Kommunstyrelsen bör således, enligt motionens förslag, agera gentemot regeringen för att detta kan uppnås.

I Miljövårdsberedningens promemoria 2006:2 *Strategi för minskat transportberoende* konstateras att det är samhällsekonomiskt motiverat att uppgradera de miljöanpassade resorna genom att ge företag och myndigheter möjlighet att ge cykel- och kollektivtrafikförmåner, t.ex. cykelleasing och kollektivtrafikkort, till sina anställda.

En skattebefrielse av stöd till cykling, gång och kollektivtrafik skulle vara en motvikt mot de kraftiga ekonomiska styrmedel som gynnar biltrafiken. Enligt Miljövårdsberedningen har Sverige låg beskattning av vägtrafik och en beskattning av drivmedel som inte täcker trafikens kostnader. Dessutom subventioneras förmånsbilar med gynnsamma skatteregler som minskar känsligheten för bränslekostnader och gör det attraktivt att välja en stor, energislukande bil. Detta bör självfallet ändras så att skattereglerna inte uppmuntrar till resursslöseri utan i första hand premierar kollektivtrafik och i andra hand energisnåla miljöbilar.

Det bör vara mer angeläget att stimulera att anställda cyklar till jobbet än att de cyklar på ett gym, eftersom det både skulle stimulera till miljövänligare transporter och främja folkhälsan. Regelbunden motion är dessutom en viktig friskvårdsfaktor och förslaget skulle därför bidra positivt till att minska sjukskrivningarna såväl hos staden som hos andra arbetsgivare.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Ann-Margarethe Livh (v) har den 21 mars 2007 lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen med följande rubrik: "Skattebefria stöd till cykling, gång och kollektivtrafik". Livh hävdar i skrivelsen att för att bygga ett hållbart samhälle krävs det många typer av åtgärder, bland annat minskad användning av bilen till förmån för cykling, gång och kollektivtrafik. Hon menar också att det faktum att stöd till cykling, gång och kollektivtrafik är skattepliktiga utgör det en gammalmodig lagstiftning som inte anpassats till ett hållbart och modernt samhälle.

Livh anser att kommunstyrelsen bör skriva till regeringen och begära en lagändring för skattebefrielse för cykling, gång och kollektivtrafik i enlighet med vad som anförts i skrivelsen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafik- och renhållningsnämnden samt stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 juni 2007 har i huvudsak följande lydelse

Kontoret anser att staden har en viktig uppgift i att skapa bästa möjliga förutsättningar för stockholmarna att cykla, gå och åka kollektivt. Enligt en undersökning från Statistik- och utredningskontoret (USK) om stockholmarnas attityder till cykling, efterfrågas fler och bättre cykelvägar. När man bedömer olika faktorer och i vilken utsträckning de utgör hinder för att cykla eller cykla oftare till arbetet eller skolan så visar det sig att halka och dåligt väder hamnar överst på "hinderlistan". Halka, dåligt väder, hård trafik, långa avstånd samt brist på cykelvägar, i nämnd ordning, är de fem största hindren.

Stora ansträngningar görs idag av staden för att öka framkomligheten för gående och cyklister. Totalt finns det idag 73,3 mil cykelvägar, cykelbanor, cykelfält i Stockholms stad. Omfattande åtgärder har genomförts på innerstadens huvudgatunät sedan 1998 för att skapa ett sammanhängande cykelvägnät för ett ökat och säkert cyklande i staden.

Staden arbetar också aktivt med att tillsammans med staten och Stockholms läns landsting öka kollektivkapaciteten. Nyligen har det fattats avgörande beslut om att återuppta genomförandet av den så behövliga Citybanan. Den populära snabbspårvägen mellan Alvik och Hammarby Sjöstad kommer att förlängas till Slussen. Kontoret anser också att det i sammanhanget är viktigt att komma ihåg att kollektivtrafiken är till mer än hälften skattefinansierad.

Stadsledningskontoret anser inte att kommunstyrelsen bör uppvakta regeringen om att begära en lagändring för skattebefrielse för cykling, gång och kollektivtrafik. Staden bör istället fortsätta arbetet med att skapa bättre förutsättningar för stockholmarna att använda alternativ till bilen.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2007 att som svar på remissen överlämna och återropa kontorets utlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Torhild Lamo (v) och ledamoten Mats Lindqvist (mp), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 maj 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Som skrivelseförfattaren påpekar kan en arbetsgivare som skattefri förmån till de anställda erbjuda bl a friskvård och motion, medan "fri cykel" för arbetsresor inte skulle falla in under kategorin skattefria förmåner. Arbetsgivare har dock rätt att låna ut enklare motionsredskap, som t ex gångstavar, utan att detta för den skull ska förmånsbeskattas.

Avdrag från beskattningsbar inkomst får göras för den del av resor till och från arbetet som överstiger 7 000 kronor per år (2008). Avdragsrätten begränsas emellertid av att avdrag får göras för kostnaden för det billigaste färdssättet, men med "lättnader" i de fall där goda kollektivtrafikförbindelser saknas. Olika regler gäller för beräkning av avdraget beroende på vilket transportmedel man använt.

Den genomsnittliga stockholmska kollektivtrafikresenärens avdragsmöjligheter för resor till och från arbetet är mot bakgrund av ovanstående synnerligen begränsade, för att inte säga obefintliga. Kontoret vill i sammanhanget emellertid påpeka att kollektivtrafiken i Stockholms län i dag finansieras till hälften med skattemedel, till hälften med biljettintäkter, vilket ju innebär en skattesubventionering av verksamheten "vid källan."

Trafikkontoret strävar såväl i sitt dagliga arbete som i projektform mot ett resurseffektiva- re samhälle och en god miljö för stockholmarna. Kontoret anser emellertid inte att det faller inom dess kompetensområde att avgöra hur de enskilda delarna i skattelagstiftningen, i detta fall skattefria förmåner i förhållande till avdrag för inkomstens förvärvande, bättre ska kunna harmonisera med varandra.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 maj 2007 att som svar på remissen överlämna och återopa kontorets utlåtande.

Reservation anfördes av ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det viktigt med motionsfrämjande åtgärder i det vardagliga livet. Arbetsgivare har olika sätt att hantera motionsfrämjande åtgärder som att tillhandahålla tjänstecyklar, tillåta friskvård under arbetstid samt rabatterade träningskort och gratis träningspass utanför arbetstiden. Förvaltningen kan dock inte bedöma i vilken omfattning en lagändring för skattebefrielse för cykling, gång och kollektivtrafik minskar bilåkandet.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 juni 2007 att som svar på remissen överlämna och återopa förvaltningens utlåtande.

Reservation anfördes av ledamöterna Rolf Lindell m.fl. (s) och Marion Sundqvist (v), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 maj 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Ann- Margrethe Livh (v) har i en skrivelse till kommunstyrelsen framfört att det krävs många typer av åtgärder för att bygga ett hållbart samhälle.

Förvaltningen kan inte bedöma om skattebefrielse på cykling, gång och kollektivtrafik är en åtgärd som leder till ett hållbarare samhälle.

Alla åtgärder som görs för att minska påfrestningarna på vår miljö är positiva. Förvaltningen kan inte bedöma om skattebefrielse på cykling, gång och kollektivtrafik är en åtgärd som leder till ett hållbarare samhälle.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av ledamoten Torhild Lamo (v) och ledamoten Mats Lindqvist (mp) enligt följande.

En av de viktigaste faktorerna för att Stockholm ska kunna bidra till att Sverige når målet om att sänka utsläppen av växthusgaser med trettio procent till 2020 är att biltrafiken minskas. För att detta ska kunna uppnås krävs en rad olika åtgärder. En betydande del skulle vara att ändra människors resvanor så att de som idag åker bil väljer andra transportmedel till och från jobbet. Genom att stöd till cykling, gång och kollektivtrafik skattebefrias skulle man underlätta för detta. Kommunstyrelsen bör således agera gentemot regeringen för att detta kan uppnås.

Regelbunden motion är dessutom en viktig friskvårdsfaktor och förslaget skulle därför bidra positivt för att minska sjukskrivningarna för såväl Stockholms stad som andra arbetsgivare.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamöterna Rosa Lundmark (v) och Jonas Eklund (mp) enligt följande.

En av de viktigaste faktorerna för att Stockholm ska kunna bidra till att Sverige når målet om att sänka utsläppen av växthusgaser med trettio procent till 2020 är att biltrafiken minskas. För att detta ska kunna uppnås krävs en rad olika åtgärder.

En betydelsefull åtgärd skulle vara att vi människor ändrar våra resvanor så att de som idag åker bil väljer andra transportmedel till och från jobbet. Genom att stöd till cykling, gång och kollektivtrafik skattebefrias skulle man underlätta detta.

Miljövårdsberedningen 2006:2 anser att det är samhällsekonomiskt motiverat att uppdatera de miljöanpassade resorna genom att ge företag och myndigheter möjlighet att ge cykel- och kollektivtrafikförmåner, t.ex. cykelleasing och kollektivtrafikkort, till sina anställda.

En skattebefrielse av cykling, gång och kollektivtrafik skulle vara en motvikt mot de kraftiga ekonomiska styrmedel som gynnar biltrafiken. Enligt miljövårdsberedningen har Sverige låg beskattning av vägtrafik och en beskattning av drivmedel som inte täcker trafikens kostnader. Dessutom subventioneras förmånsbilar med gynnsamma skatteregler som minskar känsligheten för bränslekostnader och gör det attraktivt att välja en stor, energislukande bil. Detta bör självfallet ändras så att skattereglerna inte uppmuntrar till resursslöseri utan i första hand premierar kollektivtrafik och i andra hand energisnåla miljöbilar.

Det bör vara mer angeläget att stimulera att anställda cyklar till jobbet än att de cyklar på ett gym, eftersom det både skulle stimulera till miljövänligare transporter och främja folkhälsan. Regelbunden motion är dessutom en viktig friskvårdsfaktor och förslaget skulle därför bidra positivt till att minska sjukskrivningarna såväl hos staden som hos andra arbetsgivare.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rolf Lindell m.fl. (s) och Marion Sundqvist (v) enligt följande

att avvisa förvaltningens förslag till beslut och i stället anförda följande:
Självklart påverkar förändringar i kostnadsrelationer beteendet i val av förflyttningssätt. Ekonomiska styrmedel används i hög utsträckning i miljö- och trafikpolitiken. Olika skattesatser när det gäller drivmedel, koldioxidskatt och trängselskatten är exempel på detta. Förvaltningens lakoniska kommentar till motionen är därför rätt anmärkningsvärd.

Ett positivt sätt att bemöta motionen och dess syfte på vore att i stället undersöka erfarenheterna i Göteborg som motionären hänvisar till. Skattebefriade månadskort i kollektivtrafiken vore exempelvis en både bra och effektiv insats värd att utvärdera.

Vänsterpartiet

2007-03-21

Till Kommunstyrelsen

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2007-03-21
Dnr:	314-1105/2007
Till:	R II

Skattebefria stöd till cykling, gång och kollektivtrafik

För att bygga ett hållbart samhälle krävs många typer av åtgärder, bland annat minskad användning av bilen till förmån för cykling, gång och kollektivtrafik. Mer än hälften av alla resor är korta lokala resor som skulle kunna ersättas med cykel. Men idag får medborgare ofta dubbla signaler; å ena sidan uppmanas hon eller han att välja bort bilen, å andra sidan finns fortfarande subventioner och styrmedel som gynnar ett bilberoende.

Ett exempel är att stöd till cykling, gång och kollektivtrafik är skattepliktiga. Detta är en gammalmodig lagstiftning som inte anpassats till ett hållbart och modernt samhälle. Därför bör kommunstyrelsen agera i denna fråga.

Det finns andra förmåner som inte är skattepliktiga enligt inkomstskattelagen, till exempel datorutrustning, gåvor till anställda, hälso- och sjukvård, företagshälsövård och rehabilitering. Detta innebär i praktiken att ett företag skattebefriat kan subventionera sina anställdas spinningcykling på gymmet, medan stöd till den anställdas cykelresa till och från jobbet måste beskattas. Den anställda måste betala inkomstskatt och arbetsgivaren arbetsgivaravgift för en sådan förmån. Samma förhållande gäller mellan subvention av gångmaskin på gymmet och stavgång till jobbet. Detta ger fel signaler både till arbetsgivare och anställda. Därför borde stöd till cykling, gång och kollektivtrafik så snart som möjligt skattebefrias.

Ytterligare ett argument för detta är den goda samhällsekonomiska nyttan. Trafikkontoret i Göteborgs stad har gjort bedömningen att skattebefriade månadskort väl uppfyller kravet om positiva samhällsekonomiska effekter. En knapp fjärdedel kan tänka sig att byta transportslag om de fick gratis kollektivtrafikkort, enligt undersökning från trafikkontoret i Göteborgs stad.

Inte minst rymmer förslaget också en hälsofrämjande insats då det gynnar rörelse i det vardagliga livet.

Kommunstyrelsen bör därför skriva till regeringen och begära en lagändring för skattebefrielse för cykling, gång och kollektivtrafik i enlighet med skrivelsen.

Stockholm den 21 mars 2007

Ann-Margarethe Livh
Oppositionsborgarråd (v)